

Plv. ambassadeur te Washington (De Beus) aan minister van Buitenlandse Zaken (Stikker), 27 feb. 1952

In antwoord op de vraag bedoeld in Blom 553 ontkende Assistant Secretary Allison uitdrukkelijk enig voorstel of suggestie van de Amerikaanse Regering ten aanzien van Nieuw-Guinea in de aangegeven zin. De mededeling van Zain zou hoogstens kunnen berusten op een onjuiste weergave van het gesprek, hetwelk in het begin van de onderhandelingen tussen Nederland en Indonesië had plaats gevonden tussen Cochran en Subardjo, waarin eerstgenoemde in opdracht van de Amerikaanse Regering de wens tot uiting had gebracht, dat de kwestie Nieuw-Guinea thans niet op de spits zou worden gedreven. Nadat Cochran deze officiële mededeling had overgebracht, had Subardjo hem gevraagd of deze enige constructieve suggestie voor een oplossing kon doen, waarop Cochran had geantwoord, dat zijn instructies die niet omvatten. Subardjo had geantwoord, dat zijn instructies die niet omvatten. Subardjo had daarop gevraagd of Cochran persoonlijk dan wellicht denkbeelden had, waarop Cochran wel melding had gemaakt van de mogelijkheid van een juridische uitspraak of arbitrage, doch niet van een gemeenschappelijk bestuur. Cochran had derhalve uitdrukkelijk duidelijk gemaakt, dat de Amerikaanse Regering, in overeenstemming met haar neutrale houding, geen enkel denkbeeld aan de hand deed en zich beperkte tot bovengenoemde aansporing de zaak niet op de spits te drijven.

Ik maakte van het gesprek gebruik Allison op de hoogte te stellen ten eerste van het verloop van de onderhandelingen in grote trekken, zoals deze in Uw telegrammen is weergegeven, en ten tweede er nogmaals op te wijzen, dat Nederland niet had voorgesteld het geschil aan arbitrage te onderwerpen, doch slechts aan de Indonesiërs in overweging had gegeven een internationaal rechterlijke beslissing uit te lokken over de huidige juridische situatie.

Allison meende dat, indien de jongste berichten omtrent een gemengde studie-commissie bewaarheid werden, de daarmee gekochte tijdwinst tot na de verkiezingen een relatief gunstig resultaat zou vormen. Hij vroeg, hardop denkende, dat er op de duur een mogelijkheid aanwezig leek van een oplossing in de richting van overdracht van de soevereiniteit gepaard aan toezegging van langdurige economische en exploitatie rechten voor Nederland. Ik antwoordde niet voor de Regering te kunnen spreken, maar persoonlijk te menen, dat een zodanige toezegging voor de publieke opinie en het Parlement weinig waarde zou hebben nadat de verplichtingen van de RTC inzake een federale staat, minderheidsrechten en Unieband binnen zo korte tijd ongedaan gemaakt werden.

Allison vroeg of een internationale garantie enig verschil zou maken. Ik zeide te vrezen van niet, aangezien ook de RTC in zekere zin internationaal gegarandeerd was, doch toen Ambon aangevallen werd, was dit zelfs niet in Veiligheidsraad besproken.

Ik wijs er op, dat het tweede deel van het gesprek uiteraard slechts een persoonlijk karakter droeg, waarvan niet dan vertrouwelijk gebruik ware te maken. Het geeft echter enige indicatie in welke richting de gedachten van de nieuwe Assistant Secretary gaan.